

Один за одним були обрані (30 серпня 1909 р. та 24 січня 1910 р.) і незатверджені на посадах міського старости Слов'яносербська міщани Д. Корніловський та А. Ломаченко внаслідок того, що проти обох було порушено кримінальні справи [10].

Таким чином, реалізація Городового положення 1892 р. в містах Катеринославської губернії здійснювалася, в основному, у відповідності до закону та вказівок МВС, під безпосереднім керівництвом губерньської адміністрації та за настановами губерньського в міських справах присутствія.

Література

1. Городовое Положение: Высоч. утв. 11 июня 1892 г. // ПСЗ. – СПб., 1895. – Собр. 3-е. – Т. XII, № 8708. – С. 438.
2. Там само. – С. 432.
3. Державний архів Луганської області (далі – ДАЛО). – Ф. 60, оп. 1, спр. 1, арк. 24.
4. ДАЛО. – Ф. 60, оп. 1, спр. 7, арк. 10.
5. Російський державний історичний архів (далі – РДІА). – Ф. 1288, оп. 5-1900, спр. 158, арк. 229 – 230; ДАЗО. – Ф. 24, оп. 4, спр. 50, арк. 4 – 6.
6. РДІА. – Ф. 1288, оп. 5-1900, спр. 158, арк. 163 – 163 зв.
7. Там само. – Арк. 161 – 163 зв.
8. Там само. – Арк. 165.
9. Там само. – Арк. 165.
10. Там само.

УДК 930: 33(477)"1958/1964"

Коробка Ю.В., кандидат історичних наук, доцент

ІСТОРІЯ ВИВЧЕННЯ НАПРИКІНЦІ 1950-х – У СЕРЕДИНІ 1960-х рр. ЛІКВІДАЦІЇ МАШИННО-ТРАКТОРНИХ СТАНЦІЙ (МТС)

Марність будь-яких реформ за радянської суспільно-політичної системи не ставить під сумнів необхідність створення правдивої картини минулого та всебічного осмислення задля цього історичного досвіду господарського розвитку України загалом та його аграрного сектору, зокрема. Помітне місце на радянському етапі української історії посідає поміж інших хрущовських реформ економіки ліквідація МТС, яка має доволі глибоку традицію наукового опанування. Попри наявність значної кількості публікацій ця тема в історіографічному плані освоєна побіжно [1].

Дуже суперечливий вплив на зростання сільського господарства, розширення виробничої самостійності колгоспів СРСР справили відмова від застосування МТС як форми технічного обслуговування колгоспів, їх наступна ліквідація та продаж сільськогосптехніки безпосередньо сільгоспартілям. Необхідність такої зміни ставала очевидною з початку 1950-х рр., але її реалізація була ускладнена ортодоксалізацією політекономії соціалізму після виходу у світ праці Й. Сталіна «Економічні проблеми соціалізму в СРСР» [2]. Тут, крім низки теоретичних викладок, містилася негативна реакція господаря Кремля на пропозицію економістів – подружжя В. Венжера і О. Саніної – продати колгоспам сільськогосподарські знаряддя праці, що їх експлуатували державні МТС.

Й. Сталін категорично заперечив можливість такого перетворення через низку підстав. По-перше, розмірковував керманіч СРСР, продаж техніки МТС у власність колгоспам призведе до їх розорення, наслідком цього може стати підриг механізації і зниження темпів колгоспного виробництва, а це – «крок назад, у бік відсталості». По-друге, перетворення колгоспів на власників основних знарядь праці поставило б їх у виняткове становище, адже жодне державне підприємство у СРСР не володіє ними. Такі обставини, на думку радянського вождя, можуть лише віддалити колгоспну власність від загальнонародної і сприятимуть не наближенню до комунізму, а навпаки – віддаленню від нього. По-третє, утілення ідеї В. Венжера і О. Саніної призвело б до залучення колосальної кількості знарядь сільськогосподарського виробництва в орбіту товарного обігу, а це несумісне з перспективою переходу від соціалізму до комунізму [3].

У зв'язку з виходом у світ «Економічних проблем соціалізму в СРСР» М. Хрущов у своїх спогадах зазначав: «Буквально вся партія сиділа й скніла над цією працею. Сталін усіх примусив читати і вивчати її» [4]. Отже, ґрунтовне промивання мізків ще за Й. Сталіна створювало несприятливе ідеологічне і морально-психологічне тло для сприйняття хрущовської ідеї перетворення. Тим більше, що критика культу особи не означала подолання сталінської спадщини в економічному мисленні вищого партійно-державного керівництва, не кажучи вже про широкий загал пересічних партійців. Звичайно, це певним чином впливало й на історіографічну ситуацію навколо дослідження аграрно-промислового розвитку країни у добу хрущовської «відлиги».

Підвалини дослідження реформи становлять висловлювання з цього приводу М. Хрущова, документи ЦК КПРС тощо [5]. Саме радянському лідерові належить ідея зосередити в одних руках усі структури, що

обслуговували виробничий процес у колгоспах. Це міркування знаходило, хоч і не беззаперечно, схвалення протягом чотирьох історіографічних періодів вивчення теми.

Особливістю історії вивчення кінця 1950-х – середина 1960-х рр. є зречення науковців від сталінських постулатів стосовно МТС і товарно-грошових відносин у СРСР. Дослідники реформи розглядали її передумови і примарні позитивні результати – приклади кращого використання купленої колгоспами техніки та дієвість переходу до них кадрів механізаторів (Ю. Арутюнян, М. Вилцан [6], І. Білоус [7], І. Кожукало [8], Б. Ковалевський [9], А. Кочубей [10], І. Неліп [11], С. Трапезников [12], Ф. Хижук [13], Г. Шафинецький [14]). Відверто дисгармоніювали із радянським прославленням реформи спостереження українського економіста в еміграції М. Величківського [15], який попереджав, що колгоспника буде пограбовано внаслідок цих перетворень.

Література

1. Коробка Ю.В. Ліквідація машинно-тракторних станцій: науковий доробок періоду «відлиги» / Ю.В. Коробка // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. – 2015. – Вип. 12. – С. 49 – 58.
2. Сталин И. В. Экономические проблемы социализма в СРСР / И. В. Сталин. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.geocities.com/CapitolHill/Parliament/7231/ec_probl.htm
3. Там само.
4. Хрущёв Н. С. Воспоминания / Н. С. Хрущёв // Вопросы истории. – 1992. – №1. – С. 57.
5. Про дальший розвиток колгоспного ладу і реорганізацію машинно-тракторних станцій: Постанова пленуму ЦК КПРС. Москва. 25 – 26 лютого 1958 р. // КПРС в резолюціях і рішеннях з'їздів, конференцій і пленумів ЦК. – К.: Політвидав України, 1981. – Т. 7: 1955 – 1959. – С. 304 – 310; Хрущёв Н. С. О дальнейшем развитии колхозного строя и реорганизации машинно-тракторных станций: [Доклад Н. С. Хрущёва на первой сессии Верховного Совета СССР. 27 марта 1958 г.] / Н. С. Хрущёв. – М., 1958. – 44 с.; Хрущёв Н. С. О дальнейшем развитии колхозного строя и реорганизации машинно-тракторных станций: Тезисы доклада на первой сессии Верховного Совета СССР (февраль 1958 года) / Н. С. Хрущёв // Строительство коммунизма в СССР и развитие сельского хозяйства: [в 8 т.]. – М.: Госполитиздат, 1962. – Т. 3: январь 1958 г. – май 1959 г. – С.46–85.
6. Арутюнян Ю.В. Историческая роль МТС и их реорганизация / [Ю.В. Арутюнян, М.А. Вилцан]. – М.: Соцэргиз, 1958. – 159 с.; Арутюнян Ю.В. Особенности и значение нового этапа развития сельского хозяйства СССР / Ю.В. Арутюнян // История советского крестьянства и колхозного строительства в СССР: материалы научной сессии (Москва, 18 – 21 апреля 1961 г.). – М.: Изд-во Акад. наук СССР, 1963. – С. 390 – 401.
7. Белоус И. Ф. Местные Советы Украины в борьбе за подъем сельского хозяйства / И. Ф. Белоус // Укрепление союза рабочего класса и крестьянства в период крутого подъема сельского хозяйства (1953 – 1958 гг.). – М., 1961. – С. 127 – 188.
8. Кожукало І. П. Партійно-організаційна робота КП України на селі в період крутого піднесення сільського господарства (1953–1958 рр.): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук / Іван Петрович Кожукало. – К., 1963. – 23 с.
9. Ковалевський Б. П. Могутня сила побудови комунізму (Зміцнення союзу робітничого класу і колгоспного селянства в період розгорнутого комуністичного будівництва) / Б. П. Ковалевський. – К.: Держполітвидав УРСР, 1962. – 195 с.
10. Кочубей А. Д. Високі темпи розвитку – запорука наших перемог / А. Д. Кочубей. – К.: Держполітвидав УРСР, 1960. – 100 с.
11. Неліп І. П. Помощь рабочего класса крестьянству в развитии материально-технической базы сельского хозяйства в период крутого подъема (1953–1959): На материалах Украинской ССР: автореф. дисс. на соискание учёной степени канд. ист. наук / И. П. Неліп. – М., 1961. – 19 с.
12. Трапезников С. Исторический опыт КПСС в социалистическом преобразовании сельского хозяйства / С. Трапезников. – М.: Госполитиздат, 1959. – 448 с.
13. Хижук Ф. З. Створення на Україні постійних кадрів механізаторів (1953–1961) / Ф.З. Хижук // Український історичний журнал. – 1962. – №6. – С. 58 – 65.
14. Шафинецький Г. Рост доходов и повышение уровня потребления колхозного крестьянства (на материалах колхозов УССР) / Г. Шафинецький // Экономические науки. – 1959. – №4. – С. 159 – 166.
15. Величківський М. Ліквідація селянського присадибного господарства за комуністичної системи як засіб закріпачення селянства / М. Величківський. – Нью-Йорк: Б.В., 1958. – 32 с.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАУКИ ТА ОСВІТИ**

**Збірник матеріалів
XVIII підсумкової науково-практичної конференції
викладачів**

05 лютого 2016 року

*За загальною редакцією
члена-кореспондента НАПН України, доктора політичних наук, професора,
К.В. Балабанова*

МАРІУПОЛЬ – 2016

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XVIII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: МДУ, 2016. – 308 арк.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол №6 від 23.12.2015)

Редакційна колегія:

Голова – Балабанов К.В., доктор політичних наук, професор

Члени редколегії: Безчотнікова С.В., д.філол.н., проф.; Булатова О.В., д.е.н., проф.; Косенко Ю.М., к.пед.н., проф.; Ніколенко Л.М., к.ю.н., проф.; Омельченко В.Я., д.е.н., проф.; Почепцов Г.Г., д.філол.н., проф.; Романцов В.М., д.і.н., проф.; Сабадаш Ю.С., д.культурології, проф.; Слющинський Б.В., д.соц.н., проф.; Соколова І.В., д.пед.н., проф.; Шепітько С.В., к.філол.н., проф.; Чентуков Ю.І., д.е.н., проф.

Збірник містить матеріали XVIII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 05 лютого 2016 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, літературознавства і культурології, філології, методики викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та студентам, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

***Редакція не несе відповідальності за авторський стиль праць,
опублікованих у збірнику***

СЕКЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

Волоничь В.С. ПЕРШІ МАЯКИ НА АЗОВСЬКОМУ МОРІ.....	195
Коробка В.М. МІСЬКА «ДЕМОКРАТІЯ» НА КАТЕРИНОСЛАВЩИНІ НАПРИКІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.....	196
Коробка Ю.В. ІСТОРІЯ ВИВЧЕННЯ НАПРИКІНЦІ 1950 х – У СЕРЕДИНІ 1960 х рр. ЛІКВІДАЦІЇ МАШИНО-ТРАКТОРНИХ СТАНЦІЙ (МТС).....	198
Новікова С.В. РОДИНА ДЕСПОТІВ В ІСТОРІЇ МАРІУПОЛЯ.....	200
Папазова А.В. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ІСТОРИЧНИХ ДЖЕРЕЛ З ІСТОРІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРДЕНУ ЄЗУЇТІВ У СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКОМУ РЕГІОНІ В ОСТАННІЙ ТРЕТИНІ ХVІ – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХVІІ СТ.....	201
Подгайко М.К. ГЕТЬМАНСЬКІ УНІВЕРСАЛИ ЯК ДЖЕРЕЛО З ІСТОРІЇ САМОВРЯДУВАННЯ ГРЕЦЬКИХ ГРОМАД.....	203
Романцов В.М. МАРІУПОЛЬСЬКІ ГРЕКИ В ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ НА ПОЧАТКУ РЕВОЛЮЦІЇ 1917 Р.....	205
Романцова Н.І. ПЕРЕЇЗД М. ГРУШЕВСЬКОГО ДО ЛЬВОВА ПРОБЛЕМА В УКРАЇНСЬКІЙ ІСТОРІОГРАФІЇ.....	206
Сальнікова Н.В. КРИЗА НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ.....	209
Тарасов С.В. ДМИТРИЙ ИЛОВАЙСКИЙ КАК ИСТОРИК УКРАИНСКОЙ РУИНЫ.....	209

СЕКЦІЯ

МОВНІ ОДИНИЦІ РІЗНИХ РІВНІВ СУЧАСНИХ ГЕРМАНСЬКИХ, СЛОВ'ЯНСЬКИХ ТА НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВ: ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ, КОМУНІКАТИВНИЙ ТА ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТИ

Vasylyeva E. TEACHING DIFFERENT TYPES OF LANGUAGE MEDIATION.....	212
Волошина О.В. ОСОБЛИВОСТІ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ ПРАВДА/ІСТИНА В ПАРЕМІОЛОГІЧНОМУ ПОЛІ УКРАЇНСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА НОВОГРЕЦЬКІЙ МОВ.....	213
Дацер К.С. ПЕРЕКЛАД І МІЖЛІТЕРАТУРНА ІНТЕРФЕРЕНЦІЯ.....	215
Панова Я. Е. КОГНИТИВНИЙ ПОДХОД К ОПИСАНИЮ АНГЛИЙСКИХ СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫХ ПО ПРИЗНАКУ «СЧИСЛЯЕМОСТЬ / НЕСЧИСЛЯЕМОСТЬ».....	217
Рахуба К.П. ПАРЕМІЇ ЯК ЛІНГВАЛЬНІ ФОРМИ, ЩО ВІДОБРАЖАЮТЬ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕНТАЛІТЕТ.....	218
Романюк С.Г. ПРОЦЕСС ПЕРЕВОДА ТЕКСТОВ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ТМ.....	219
Смирнова М.С. ТАКТИКИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ СТВЕРДЖУЮЧОЇ ДИСКУРСИВНОЇ СТРАТЕГІЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ПРОПОВІДІ.....	221
Тагаратов М. APPROACHES TO RESEARCH OF THE NEGOTIATING THEORY.....	223
Хоровець В.С. РОЛЬ НАСЛІДКОВОГО КОМПОНЕНТА В СИТУАЦІЇ ВНУТРІШНЬОЇ ПРИЧИНИ.....	224

СЕКЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ГРЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Потіпак Ю. А. «ДВНАДЦЯТЬ ПІСЕНЬ ЦИГАНА» ЯК ПРОГРАМНИЙ ТВІР КОСТІСА ПАЛАМАСА.....	226
Жабко К. О. КОНЦЕПТОЛОГІЯ ЯК ГАЛУЗЬ МОВОЗНАВСТВА.....	227
Кобиленко Н.К. ЛОГІКА І СТРУКТУРА СИМВОЛУ.....	228
Кіор Р.В. ГЛАГОЛЬНОЕ И НЕГЛАГОЛЬНОЕ ОТРИЦАНИЕ В ЯЗЫКЕ ГРЕКОВ-УРУМОВ СЕВЕРНОГО ПРИЧЕРНОМОРЬЯ.....	230
Соловійова О.В. О СОЗДАНИИ БЛАГОПРИЯТНОГО ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО КЛИМАТА ПРИ ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ В СРЕДНЕЙ ШКОЛЕ.....	231

СЕКЦІЯ

ЕЛЛІНІСТИЧНІ СТУДІЇ І ПЕРЕКЛАД

Аліпа Р.А., Узун М.М. ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОРФОГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ З НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ-ПЕРЕКЛАДАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПЕРЕКЛАД (НОВОГРЕЦЬКА)», «ПЕРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА)».....	233
Восвутко Н.Ю., Кулігіна О.В. ДЕФІНІЦІЙНЕ НАПОВНЕННЯ ПОНЯТТЯ «ВЧИТЕЛЬ» У КІПРСЬКІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ.....	234
Назаренко М.О. Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΞΜΑΝΑ ΦΕΡΙΚ ΠΑΣΑ ΤΗΣ ΡΕΑΣ ΓΑΛΑΝΑΚΗ: ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ Η ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΙΚΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	236
Пічахчи О.В. ВІДТВОРЕННЯ ЗНАЧЕНЬ СИНТАКСИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ З НОВОГРЕЦЬКОЇ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ (НА МАТЕРІАЛІ	